

FARKASNÉ GONDOS KRISZTINA – BARABÁS MIKLÓS  
Társadalombiztosítási és bérügyi kalauz – 2018

Köszönet Táborossy Dr. Morvai Zsuzsannának értékes szakmai tanácsaiért és a könyv tartamával kapcsolatos nélkülözhetetlen segítségéért.

© Farkasné Gondos Krisztina 1., 2., 8., 10–15. fejezet, 2018

© Barabás Miklós 2–7., 9., 16–19. fejezet, 2018

Felelős kiadó az Ab Ovo Kiadó igazgatója

*Szerkesztő*

Pataki Judit

*Borítófotó* Depositphotos

Az ábrákat Gondos Ivett készítette.

*Borító és tördelés*

Vass Ákosné Török Szonja

ISBN 978-615-5640-23-0

A kézirat lezárva 2018. január 5.

Minden jog fenntartva.

Jelen könyvet vagy annak részeit szigorúan tilos reprodukálni, adatrendszerben tárolni, bármely formában vagy eszközzel – elektronikus, fényképeszeti vagy más módon – a kiadó engedélye nélkül közölni.

[www.abovo.hu](http://www.abovo.hu)

[www.facebook.com/tarsadalombiztositas2018](https://www.facebook.com/tarsadalombiztositas2018)

[taxon.hu](http://taxon.hu)

**Farkasné Gondos Krisztina  
Barabás Miklós**

**Társadalombiztosítási  
és bérügyi kalauz**

**2018**

**ABOVO**

**Taxon**



# TARTALOM

Felhasznált törvények, kormányrendeletek és rövidítések.....	9
A könyvben használt gyakori rövidítések.....	11
<b>1. A MAGYAR KÖTELEZŐ TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS KIALAKULÁSÁNAK ELŐZMÉNYEI.....</b>	<b>13</b>
1.1 A bismarcki társadalombiztosítási rendszer.....	15
1.2 A szovjet szociális ellátórendszer.....	15
1.3 Az amerikai Social Security Act.....	15
1.4 Az angol Beveridge-terv.....	16
1.5 A svéd jóléti állam.....	16
<b>2. A MUNKA TÖRVÉNYKÖNYVE.....</b>	<b>17</b>
2.1 Általános rendelkezések.....	17
2.2 Alapelvek.....	18
2.3 A munkaviszonyra vonatkozó szabály.....	20
2.4 A munkaviszony.....	25
2.5 A munkaviszony létesítése.....	26
2.6 A munkaviszony megszűnése és megszüntetése.....	30
2.7 A felmondás.....	30
2.8 Végkielégítés.....	33
2.9 Azonnali hatályú felmondás.....	33
2.10 A munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezménye.....	34
2.11 A munka- és pihenőidő.....	35
2.12 A munkaidő-beosztás szabályai.....	38
2.13 Pihenőidők.....	39
2.14 Egyes munkavállalói csoportokra vonatkozó különös rendelkezések.....	41
2.15 Szabadság.....	41
2.16 A munkavégzés alóli mentesülés esetei.....	42
2.17 A szabadság kiadása.....	42
2.18 Betegszabadság.....	43
2.19 Szülési szabadság.....	43
2.20 A munka díjazása.....	44
2.21 Bérpótlék.....	45
2.22 Díjazás munkavégzés hiányában.....	47
2.23 A távolléti díj számítása.....	47
2.24 Díjnövekmények.....	49
2.25 A munkabér védelme.....	49
2.26 A kártérítési felelősség.....	50
2.27 Járadék.....	51
2.28 A munkavállaló kártérítési felelőssége.....	51
2.29 Az atipikus munkaviszony.....	54
2.30 A vezető állású munkavállaló.....	57
2.31 Cselekvőképtelen munkavállaló.....	58
2.32 A munkaerő-kölcsönzés különös szabályai.....	58
2.33 Munkaügyi kapcsolatok.....	59
2.34 A munkajogi igény érvényesítése.....	62

<b>3.</b>	<b>A TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁS FEDEZETI RENDSZERE ÉS AZ AHHOZ KAPCSOLÓDÓ KÖTELEZETTSÉGEK CSOPORTOSÍTÁSA</b>	<b>64</b>
3.1	A jogszabály alapfogalmai	64
3.2	A jogosultak köre	68
3.3	A biztosítottak köre, a biztosítási jogviszony időtartama és szünetelése	71
3.4	A biztosítás szünetelése	76
3.5	A járulék	78
3.6	Az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulás	79
3.7	AA társas vállalkozás és a társas vállalkozó járulékfizetése	82
3.8	Az egyéni vállalkozók járulékfizetése	82
3.9	A mezőgazdasági őstermelő járulékfizetése	83
3.10	Járulékfizetés több biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony egyidejű fennállása esetén	84
3.11	Biztosítási kötelezettséggel nem rendelkezők járulékfizetése	84
3.12	Különös szabályok a járulékkötelezettségek teljesítésére vonatkozóan	85
3.13	A kisadózó vállalkozások tételes adója	86
3.14	Családi járulékkedvezmény	89
3.15	Megállapodás társadalombiztosítási ellátásra	91
3.16	Adatszolgáltatások	93
3.17	Az egyszerűsített foglalkoztatás	94
<b>4.</b>	<b>A SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓ</b>	<b>96</b>
4.1	Az adó alanya	96
4.2	Az adónak nem alanya	96
4.3	A kifizető által fizetendő adó alapja	96
4.4	Nincs adófizetési kötelezettség	97
4.5	Az adóalap megállapításának különös szabályai	99
4.6	Mentesülés a különös szabályok alkalmazása alól	100
4.7	Az adó mértéke és fizetendő összege	101
4.8	A szociális hozzájárulási adó kedvezményei	101
<b>5.</b>	<b>AZ EGÉSZSÉGÜGYI HOZZÁJÁRULÁS</b>	<b>107</b>
5.1	A százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulás	107
<b>6.</b>	<b>NYUGELLÁTÁSOK</b>	<b>112</b>
6.1	Alapelvek	112
6.2	Az öregségi nyugdíj	113
6.3	A szolgálati idő	116
6.4	A hozzátartozói nyugellátások	119
6.5	A nyugellátások évenkénti rendszeres emelése	124
6.6	Igényérvényesítési szabályok	124
6.7	A nyugellátások folyósítása	126
6.8	Adatszolgáltatás és bejelentési kötelezettség	127
<b>7.</b>	<b>A MEGVÁLTOZOTT MUNKAKÉPESSÉGŰ SZEMÉLYEK ELLÁTÁSAI</b>	<b>128</b>
7.1	Alapelvek	128
7.2	A megváltozott munkaképességű személyek ellátásai	129
7.3	A rehabilitációs ellátás	130
7.4	A rokkantsági ellátás	132
7.5	Rehabilitációs kártya	134
7.6	A rehabilitációs hozzájárulás és a megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatásának támogatása	135

<b>8.</b>	<b>AZ EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁS PÉNZELLÁTÁSAI</b>	<b>138</b>
8.1	Táppénz	138
8.2	Csecsemőgondozási díj	163
8.3	Gyermekgondozási díj	171
8.4	Baleseti táppénz	183
8.5	A kifizetőhely létesítése, szakmai felügyelete	190
<b>9.</b>	<b>FELADATOK – A SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓKEDVEZMÉNYEK MEGÁLLAPÍTÁSÁRA</b>	<b>195</b>
<b>10.</b>	<b>FELADATOK – A TÁPPÉNZJOGOSULTSÁG IDEJÉNEK MEGHATÁROZÁSÁRA</b>	<b>196</b>
<b>11.</b>	<b>FELADATOK – A TÁPPÉNZELŐZMÉNY MEGHATÁROZÁSÁRA</b>	<b>197</b>
<b>12.</b>	<b>FELADATOK – A TÁPPÉNZJOGOSULTSÁG IDEJÉNEK ÉS MÉRTÉKÉNEK MEGHATÁROZÁSÁRA</b>	<b>198</b>
<b>13.</b>	<b>FELADATOK – A TÁPPÉNZ NAPTÁRI NAPI ALAPJÁNAK MEGHATÁROZÁSÁRA</b>	<b>199</b>
<b>14.</b>	<b>FELADATOK – A CSECSEMŐGONDOZÁSI DÍJ ÉS GYERMEKGONDOZÁSI DÍJ ALAPJÁNAK MEGHATÁROZÁSÁRA</b>	<b>207</b>
<b>15.</b>	<b>A CSALÁDTÁMOGATÁSI ELLÁTÁSOK</b>	<b>214</b>
15.1	Családi pótlék	215
15.2	A gyermekgondozási támogatások	221
15.3	Anyasági támogatás	224
15.4	Családi ellátások az Európai Unióban	226
<b>16.</b>	<b>A BÉRSZÁMFEJTŐK FELADATAIHOZ KAPCSOLÓDÓ ADÓZÁSI ISMERETEK</b>	<b>227</b>
16.1.	Alapfogalmak	227
16.2.	A jövedelemre és az adókötelezettségekre vonatkozó általános szabályok	230
16.3	Jövedelemkategóriák csoportosítása	235
16.4	Az adómegállapítási kötelezettség	239
16.5	Adó- és adóalap-kedvezmények	240
16.6	A személyi jövedelemadó megállapítására, bevallására és megfizetésére vonatkozó szabályok	245
16.7	Bevallási tervezet	246
16.8	Béren kívüli és egyéb juttatások	247
<b>17.</b>	<b>JÁRULÉK ÉS SZOCIÁLIS HOZZÁJÁRULÁSI ADÓSEGÉDLETEK</b>	<b>250</b>
<b>18.</b>	<b>FELADATOK – A TÁVOLLÉTI DÍJ, A BÉREK, A FOGLALKOZTATÓI KÖTELEZETTSÉGEK ÉS A KEDVEZMÉNYEK MEGÁLLAPÍTÁSÁRA</b>	<b>259</b>
<b>19.</b>	<b>FELADATOK – A VÁLLALKOZÓI JÁRULÉK, A SZOCHO ÉS A SZAKKÉPZÉSI HOZZÁJÁRULÁS ADÓFIZETÉSÉNEK KISZÁMÍTÁSÁRA</b>	<b>266</b>
	Felhasznált irodalom és jogszabályok	275